

Sense preposició

En un recent ban de l'ajuntament de Barcelona, relacionat amb la inclusió dels ciutadans al cens electoral, i redactat alhora en català i en castellà, hem tingut ocasió de llegir, en la seva versió catalana: S'invita «als» barcelonins que (...) «A» que compareguin... en què l'ús indegut de la preposició a indicava clarament que aquestes frases eren una traducció literal de la versió original del castellà: «Se invita a los barceloneses que (...) A que comparezcan...».

L'ús de les preposicions febles, però, és un dels aspectes més propis i peculiars de cada llengua i cal anar-hi amb molt de compte quan es fa una traducció (i en qualsevol altre cas, perquè sempre es poden tenir presents models d'una altra llengua). Així veiem com en aquest ban que comentem, en general escrit correctament, trobàvem gairebé a tocar l'un de l'altre dos casos en què en castellà és preceptiu l'ús de la preposició a i en català, en canvi, cal prescindir-ne rigorosament.

El primer cas, tantes vegades comentat, és el de la introducció d'un complement directe de designació personal: els barcelonins, complement directe, en aquesta oració, del verb invitar. És un tret peculiar de la sintaxi castellana introduir aquests complements amb la preposició a: «Se invita a los barceloneses». Però en català, com en les altres llengües romàniques, aquest complement s'introdueix sense cap preposició: S'invita els barcelonins. Anàlogament, doncs: Aviseu els interessats. Animeu el públic. Estimuleu els compradors.

En el segon cas es tracta d'un complement efectivament preposicional: el que exigeix el verb invitar. Si aquest complement fos representat per un grup nominal o bé un infinitiu, caldria que fos introduït per la preposició a: Se'ls invita a una reunió. Se'ls invita a comparèixer. Però cal saber que si aquest complement és una oració subordinada, amb la conjunció que com a mot d'enllaç, aquest terme conjuntiu elimina o rebutja la preposició: S'invita els barcelonins que compareguin. Anàlogament: S'acostumen que els ho donin tot fet. S'exposen que no hi vagi ningú.

ALBERT JANE